

הסדרת הטיפול של פסולת

הבנייה

חקיקה ואסדרה

בעייתיות הטיפול בפסולת הבניה בישראל

- העדר לקיחת אחריות של הרשויות המקומיות (לרבות אי קיום מערך איסוף מהמקטע הפנים עירוני)
- העדר פתרונות קצה מוסדרים.
- מניע כלכלי חזק להשלכה ברשות הרבים.
- שוק מצומצם לפסולת בניין ממוחזרת.
- העדר חקיקה תומכת.
- אי קיום מערך התניות יעיל בוועדות התכנון המקומיות: אין פיקוח מלא, ואין שימוש בחישוב עדכני של כמויות הפסולת הנוצרת.
- העדר מידע מדויק על היקף כמויות של פסולת הבניין ועודפי העפר.

הסדרת שוק פסולת הבניין

חזון ומדיניות

חזון:

הצגת משק פסולת הבניה מהשכנה והטמנה למחזור
ושימור משאבים.

מטרות המדיניות:

- אחריות הרשות המקומית על פסולת הבנייה.
- קידום פתרונות קצה.
- קידום ופיתוח שוק לחומרים ממוחזרים.
- ייעול מערך האכיפה.
- הסדרת ענף מובילי פסולת הבניין.
- מיון מקדים לפסולת בניין ברשויות.
- שיקום מפגעי פסולת הנמצאים בשטחים הפתוחים.
- העלאת מודעות הציבור.

קידום ופיתוח שוק לחומרים ממוחזרים-קווים מנחים

- להסיר חסמים ממשלתיים על מנת לעודד מחזור פסולת בניין
- להשיג יותר הכרה והבנה של הצורך במחזור פסולת בניין ע"י הסברה/חינוך/הטמעה.
- לשפר את הביקוש לתוצרי מחזור הפסולת:
 - פיתוח מוצרים איכותיים יותר מפסולת הבניין
 - מציאת שווקים יותר טובים לחומרים ממוחזרים ולחומרים שניתן למחזר
 - שיפור רשתות ההפצה של החומרים וערוצי האיסוף של הפסולת

- פעולות המשרד להגנת הסביבה להשגת המדיניות

אכיפה

החוק לשמירת הניקיון

• רקע:

- צו לשמירת הניקיון (להלן "הצו") מוצא מכוח סעיף 13ב' ותיקון מס' 20 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד - 1984.
- הצו מוצא ע"י השר להגנת הסביבה, או על ידי בעלי תפקיד אשר הוסמכו לעניין זה על ידי השר, מכוח סמכותו לפי סעיף 13ב' לחוק.

צו לשמירת הניקיון יינתן לגורמים הבאים

- משליך הפסולת או המלכלך.
- בעל הנכס שבו הושלכה הפסולת. (אלא אם ננקטו אמצעים סבירים למניעת ההשלכה בנכס).
• מחזיק הקרקע.
- מי שהזמין את פינוי הפסולת שהושלכה. (אלא אם ננקטו אמצעים סבירים למניעת ההשלכה
• הרשות המקומית שבתחומה הושלכה הפסולת, לרבות העומד בראשה.
- בעל הרכב או האחראי לרכב אשר ממנו הושלכה הפסולת. (אלא אם ננקטו אמצעים סבירים למניעת ההשלכה).
- באזור גלילי, יוצא הצו כנגד משליך הפסולת או המלכלך ו/או כנגד בעל הנכס שבו הושלכה הפסולת.
"אזור גלילי" לעניין זה - שטח מדינת ישראל אשר אינו שייך לשום רשות מקומית .
- במידה ובהתאם לנסיבות יהיה צורך בהוצאת צו ניקוי לשני גורמים או יותר מבין אלו המנויים לעיל בגין אותו המפגע, ייעשה הדבר באמצעות הוצאת שני צווים נפרדים.

עיקרי תיקון 20 לחוק שמירת הניקיון

- שינוי השם מ"צו ניקוי" ל- "צו לשמירת הניקיון";
- צמצום הגורמים המוסמכים לתת צו רק ל"שר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה". לרשויות המקומיות הסמכה נפרדת.
- הוספת מצבים בהם ניתן לתת צו לשמירת הניקיון, כגון:
 - בכל המקרים בהם הושלכה פסולת או לוכלכה רשות הרבים, לרבות בגרוטאות;
 - כאשר קיים יסוד סביר להניח שתושלך פסולת כאמור;
 - כאשר פונתה פסולת בניגוד להוראות לפי סעיף 7(ד) לחוק (פינוי פסולת שלא לאתרים שקבעה הרשות המקומית);
- הוספת גורמים להם ניתן לתת צו, כגון:
 - מי שקיים יסוד סביר להניח שישליך פסולת וכו';
 - בעל נכס או מחזיק בנכס שבו עומדת להתבצע פעולה של השלכת פסולת וכו';
 - מי שהזמין פינוי פסולת שקיים יסוד סביר שתושלך וכו';
 - בעל הרכב או מי שאחראי לרכב שממנו הושלכה פסולת וכו'.
- הוספת סוגי הוראות שניתן לקבוע בצו, כגון:
 - הפסקת הפעולה שלגביה ניתן הצו;
 - הימנעות מפעולה כאמור;
 - צמצום פעולה כאמור;
- מתן סמכות להורות, בעל פה, לאדם המשליך פסולת וכו', להימנע באופן מיידי מביצוע הפעולה כאמור או להורות לו, בעל פה, כיצד לבצעה.
סמכות זו בתוקף רק כאשר השלכת הפסולת וכו' נעשית לנגד עיני בעל הסמכות.

תיקון לחוק שמירת הניקיון אחריות רשות מקומית

עיקרון

- פתרון אופטימאלי לבעיית השלכת פסולת בניין
בצידי דרכים ובשטחים הפתוחים באמצעות מתן
כלים לרשות המקומית.
- גביית אגרה לטיפול בפסולת בניין .

קווים מנחים

• **אצירה ופינוי של פסולת בניין**

• יצרן הפסולת יאצור ויפנה את הפסולת שייצר רק באמצעות כלי אצירה שתספק הרשות המקומית

• **הזמנת אצירה ופינוי של פסולת בנין**

• על יצרן הפסולת לתאם עם הרשות המקומית את פרטי ההצבה של כלי האצירה ואת פינוי והובלת פסולת הבניין בטרם החל ביצוע עבודות הבניה ובמהלכן, לפי הצורך.

• **אספקת כלי אצירה על ידי הרשות המקומית**

• רשות מקומית תספק כלי אצירה ליצרן הפסולת.

• **פינוי והובלת פסולת בניין על ידי הרשות המקומית**

– רשות מקומית תפנה פסולת בניין שנאצרה בכלי אצירה לאתרים לסילוק וטיפול בפסולת בנין מאושרים עפ"י כל דין ובעדיפות למיחזור.

– רשות מקומית תפעל לביצוע בעצמה או באמצעות תאגיד או זכ"ן מטעמה.

– פינוי והובלת פסולת בניין יעשה רק באמצעות מוביל פסולת בניין המורשה עפ"י כל דין.

הצעת מחליטים

- חיוב השימוש בחומרים ממוחזרים מפסולת בניין לעבודות תשתית, סלילה ובניה וזאת בהמשך להחלטת הממשלה מס' 2927 משנת 2003

מטרת החלטה

- לחייב את משרדי הממשלה, יחידות סמך וחברות ממשלתיות לרבות השלטון המקומי לעשות שימוש בחומרי בנייה ממוחזרים לרבות גומי ממוחזר בהיקף שלא יפחת מ 20% מחומרי המילוי הנדרשים.

עיקרי החלטה

- לחייב את משרדי הממשלה, חברות ממשלתיות, יחידות הסמך:
- להתנות רכישת שירותי הקמת תשתיות, סלילה או בניה אשר בהתאם למפרט שלהם נדרש לבצע מילוי, וניתן לעשות כן באמצעות חומרי בנייה ממוחזרים, בכפוף לכל דין ובכלל זה בהתאם לתקנים, מפרטים ייעודיים המאושרים מעת לעת, בחיוב נותני השירותים בשימוש בחומרי בנייה ממוחזרים לרבות גומי ממוחזר בהיקף שלא יפחת מ 20% מסך חומר המילוי המובא הנדרש, ובלבד שחומרי הבנייה ממוחזרים או עודפי חפירה, מצויים באתרים מאושרים ומוסדרים שמרחקם מן האתר בו נעשה שימוש בהם אינו עולה על 50 ק"מ.
- לדווח למשרד להגנת הסביבה, באמצעות מנכ"ל הגוף הרלוונטי, אחת לשנה
- לחייב את שר הפנים להנחות את כל הרשויות המקומיות לנהוג בהתאם לעקרונות המפורטים בהחלטת ממשלה זו. שר הפנים ינחה את הרשויות לקיים החלטה זו גם על ידי החברות העירוניות שבשליטתן.

תמ"א 14 ופקודת המכרות

מטרה

- הטלת חובה על בעל מחצבה המפיק חומר מחצבה למחזר פסולת בניין, בעצמו או באמצעות אחר, בשיעור מתוך כמות חומרי החציבה המופקים במחצבה. סוגי המחצבות, חומרי החציבה ופסולת הבניין עליו תחול החובה, ושיעורי המיחזור **יקבעו בתקנות** על ידי השר להגנת הסביבה.

- על פי התיקון, בסמכות השר להגנת הסביבה למנות, מבין עובדי משרדו, **ממונה** לעניין תיקון זה לפקודה. על בעלי מחצבות החייבים במיחזור לדווח לממונה על עמידתם בהוראות התיקון, ובסמכות הממונה להטיל עיצומים כספיים על בעלי מחצבות שהפרו את הוראות התיקון.

תקן ישראלי/מפרט לשימוש בחומרים ממוחזרים

תקנים/מפרטים קיימים

- תקנים ישראלים:

ת"י 1886- חומר מילוי לרחבות, כבישים ושדות תעופה.

ת"י 5281- בנייה בת-קיימא.

ת"י 1629- חיפוי רצפה באריחי טארצו.

ת"י 5566 חלק 2 -ריצוף באבן טבעית

- מפרטים:

מפרט מע"צ- פרקים 51,55.

מפרט הבינמשרדי- פרקים 51,55.

מפרט חנ"י.

מפרט החברה הממשלתית לתיירות לעניין שבילי אופניים.

תקן עתידי

- ת"י 5003- אימוץ תקן אירופי לתקינה הישראלית של ענפי הבטון.
- ת"י 1555 חלק 3 -תקן לריצוף בקרמיקה ופסיפס

סיכום

- פחות פסולת במטמנות.
- יותר שימור משאבים- ע"י שימוש חוזר ומחזור של פסולת הבניין.
- יותר התקדמות- בפיתוח חומרים איכותיים יותר, שימושיים ומשתלמים מהחומרים הממוחזרים.

זה אפשרי
זה לא קשה
זה כבר קורה

תודה על הקשבה